

УДК 316.35.023.4

Новак Т.О.¹

¹ викл. НУ «Запорізька політехніка»

СОЦІАЛЬНА СЛУЖБА ВНЗ: ФУНКЦІЇ І НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ

Сучасний розвиток нашої держави – процес суперечливий, який вимагає вирішення багатьох соціальних проблем, зокрема у середовищі студентської молоді. Ця молодіжна підгрупа важлива не тільки за кількісними ознаками, але й з огляду на те, що вона є політичним, інтелектуальним, науковим, духовним, культурним потенціалом суспільства. Саме представники цієї групи розглядаються як «резерв» національної еліти, маючи реальні шанси на досягнення найвищого соціального статусу у майбутньому. Крім того, студентська молодь завжди була й залишається носієм, провідником нових поглядів, світогляду, стилю життя й поведінки, рушійною силою соціальних змін у суспільстві. Зважаючи на це, в усіх розвинених країнах одним із нагальних завдань молодіжної політики є вдосконалення навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах, сприяння професійній і соціальній зрілості студентської молоді, включаючи можливості соціальної роботи з цією категорією.

Слід враховувати, що студентські роки співпадають з періодом самого інтенсивного розвитку особистості. Молода людина разом із закінченням вищого навчального закладу в основному закінчує свій розвиток у фізичному, моральному, соціальному й психологічному плані. Але приходить вона, як правило, зі школи. Приходить, в основному, соціально несформованою, без навичок систематичної праці у процесі навчання. Тому в основній своїй масі, вчорашній учень важко адаптується до системи навчання у вищих навчальних закладах [1].

На сучасному етапі, в Україні, процесом навчання і виховання у вищому навчальному закладі займається велика кількість організацій, які мають на меті ефективно допомагати сучасним студентам на протязі 4-5 років стати висококваліфікованими фахівцями. Але з напрямів їх діяльності, випадає соціальна, індивідуальна та групова робота з урахуванням потреб студентської молоді, психологічна допомога в успішній соціалізації на перших етапах самостійного дорослого життя.

Сучасні дослідники вважають, що соціальна робота зі студентською молоддю має свої особливості: адаптація студента до умов функціонування вищого навчального закладу (особливо це стосується першокурсника); корекція (захист) відносин між викладацьким складом та молоддю, яка навчається; попередження можливих фізичних, психічних і соціокультурних зіткнень окремого індивіду і груп ризику; розвиток студента як неповторної особистості, формування якості творчого професіонала через процес навчання, виховання, соціалізації. Тому соціальна робота у вищих навчальних закладах носить адресний характер і має враховувати: сфери життєдіяльності студента; актуальні й найтипівіші соціальні та психологічні

проблеми молоді; вік, стать, соціальний статус кожного студента; рівень соціальної активності студента та його ставлення до майбутньої професії.

Соціальна робота в Україні зі студентською молоддю забезпечується Міністерством, місцевими органами влади, міцною базою законодавчих актів держави; диференційованим підходом до різних категорій молоді та пов'язаних з цим проблем; студентським самоврядуванням на основі міцної бази нормативних документів та високим рівнем активності молоді в організації життєвого простору кожного студента, групи студентів та усієї виховної роботи у ВНЗ.

Такі основні властивості соціальної роботи, як відкритість, доступність, отримання різних видів соціальної допомоги сприяють соціальній справедливості студентської молоді незалежно від політичних, соціальних, економічних, генетичних, статевих відмінностей. Системність і безперервність соціальної роботи створює умови вирівнювання соціальних відмінностей у студентському середовищі.

Таким чином, у центрі зору соціальної роботи з молоддю, яка навчається незалежно від складу суспільства і наявності ієрархії цінностей особистості, повинні знаходитися норми, що регулюють діяльність суспільства по відношенню до студента; норми, які визначають обов'язки молоді по відношенню до держави, отримання освіти, людей, до самих себе; норми, що виступають у вигляді ідеалів життєдіяльності молоді, яка навчається.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Андрущенко В.П. Філософія соціальної роботи в Україні на рубежі століть // Соціальна робота в Україні: теорія і практика. - 2002. - №1. — С. 41-44.